

Сутність терміну «музейна педагогіка»

Олександр Міхно
amihno@ukr.net

Об'єкт музейної педагогіки – культурно-освітні аспекти музейної комунікації,

предмет – методи, форми і особливості педагогічного впливу музею на різні категорії відвідувачів (незалежно від віку, рівня освіти та інших соціальних факторів), щоб їхня взаємодія з культурною спадщиною була найбільш ефективною.

Це передбачає активізацію сприйняття, розвиток креативності (тобто здатності до творчості) і стосується усіх сфер музейної діяльності

У змісті музейної педагогіки виділяється кілька аспектів:

-практична культурно-освітня діяльність музею, реалізація різних освітніх завдань, пов'язаних з обслуговуванням відвідувачів (виставкові проекти, інформаційне забезпечення, екскурсії, творчі майстерні тощо);

вдосконалення методології та методики реалізації освітньої функції музею щодо різних категорій відвідувачів;

наукові дослідження принципів комунікативної політики музеїв.

Педагогічний
музей України

Ви вже – Друг
нашого музею!

Педагогічний
музей України

інформаційний ресурс «Музейна педагогіка»

Найважливіших подій і тенденцій в
українській музейній педагогіці

Електронна бібліотека

Освітні програми музеїв

Матеріали конференцій

Навчальні програми

Шкільні музеї

Меморіальні музеї

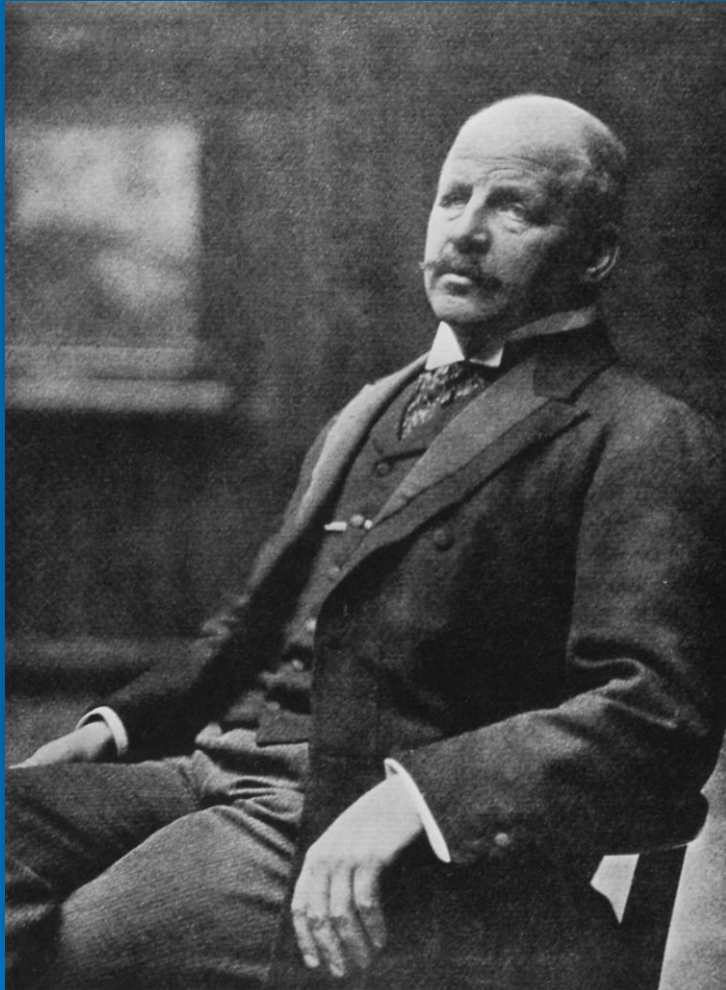
<http://pmu.in.ua/>

Електронний ресурс «Музейна педагогіка»

початок функціонування - лютий 2014 р.

всього публікацій - 2927,

в тому числі за 2019 р. - 541

Альфред Ліхтварк
Alfred Lichtwark
1852—1914

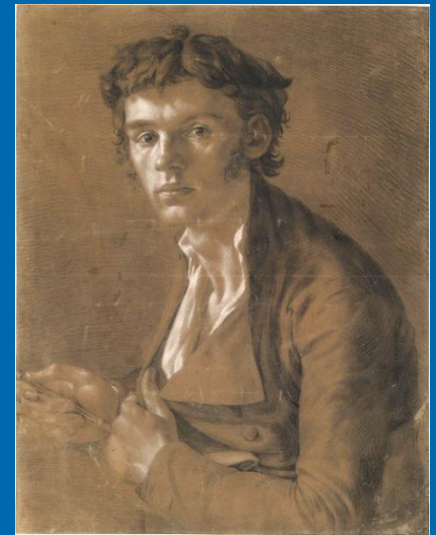
*директор Гамбурзької
картинної галереї, теоретик
мистецтва і педагог*

*з 1887 р. почав проводити
славнозвісні «музейні діалоги»*

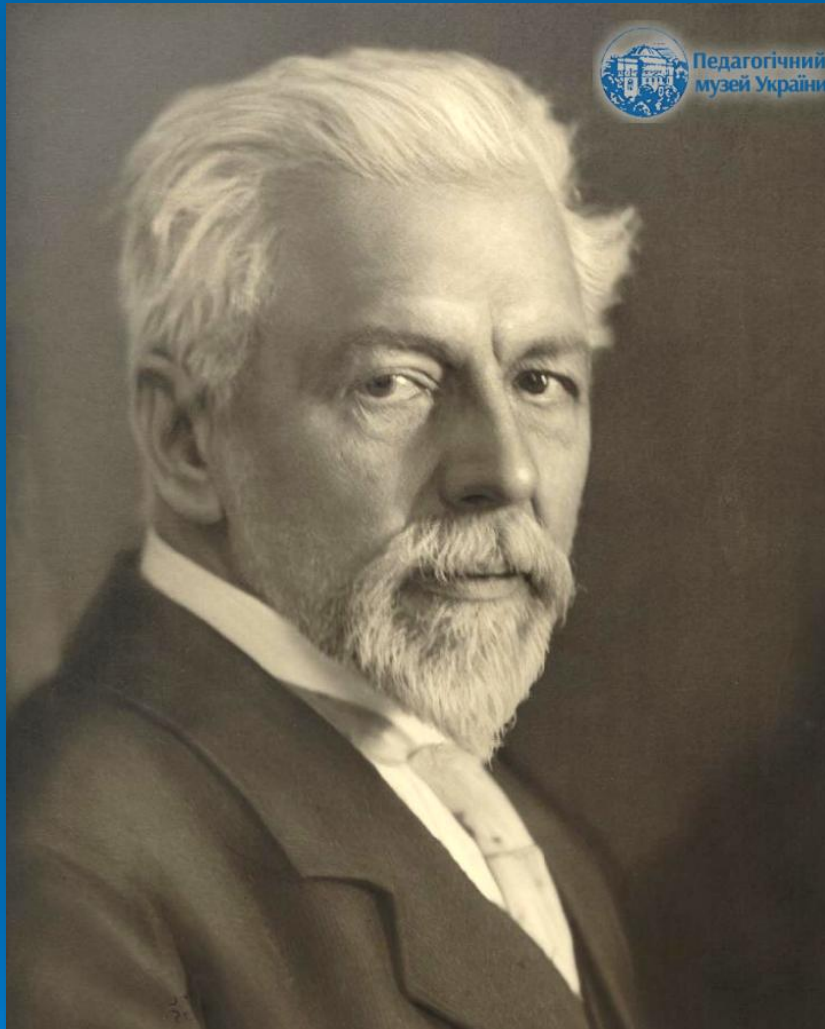
*запропонував принципово
новий метод «діалогу з
глядачем» і став
основоположником музейно-
педагогічної методики роботи*

Хюльзенбекські діти
Die Hülsenbeckschen Kinder

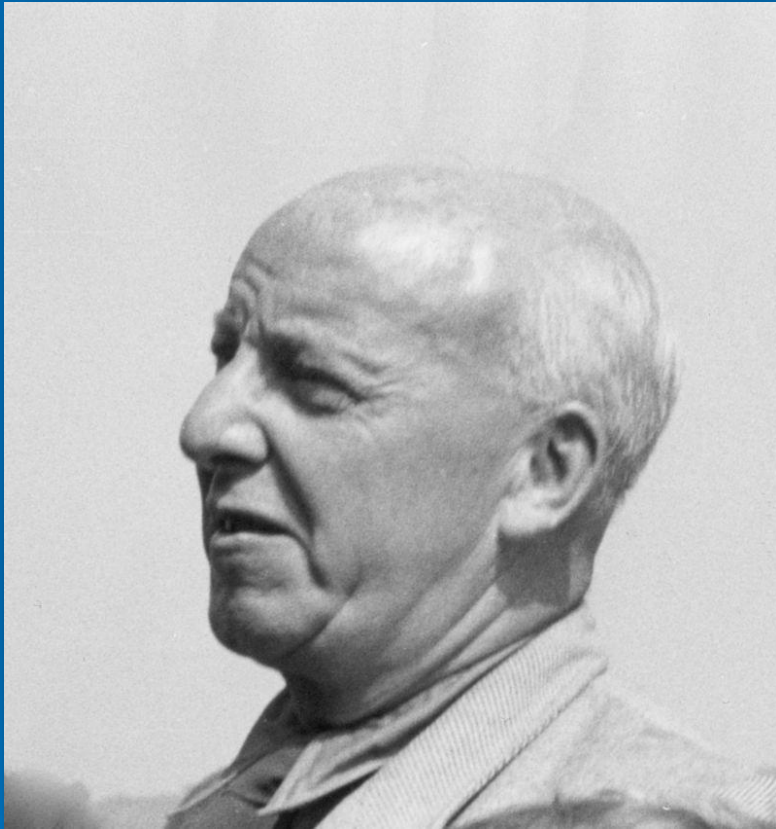
**Філіпп Отто
Рунге (1777–1810) –
німецький художник**

Георг Кершенштейнер *Georg Kerschensteiner* 1854—1932

*основою музейної комунікації
визнавав експозицію,
побудовану за педагогічним
принципом:*

- відповідність логіці базової науки,*
- рівню сприйняття відвідувача*
- меті навчання*

Герберг Фрейденталь
Herbert Freudenthal
1894—1975

у книзі «Музей-Освіта-Школа» (1931), запропонувавши чітку музейно-педагогічну програму: розробив методичку шкільних занять у музеї, яка передбачала етапи підготовки, проведення і закріплення знань.

вперше запропонував термін «музейний педагог», розуміючи його як музейного фахівця з педагогічною освітою, здатного організувати процес навчання школярів у музеї.

Федір Шміт

1877—1937

археолог, музеєзнавець,
мистецтвознавець, теоретик
мистецтва, педагог

*розробляв проблему інтеграції
мистецтва з освітою,
питання музейної експозиції,
обґрунтовував навчання в музейних
установах і в 1920 р. створив у
Харкові Музей художньої дитячої
творчості, де було зібрано близько
20 тис. малюнків.*

**Шмит Ф.И. Искусство, как предмет обучения. Путь просвещения.
Харьков. 1923. №1. С. 1-63.**

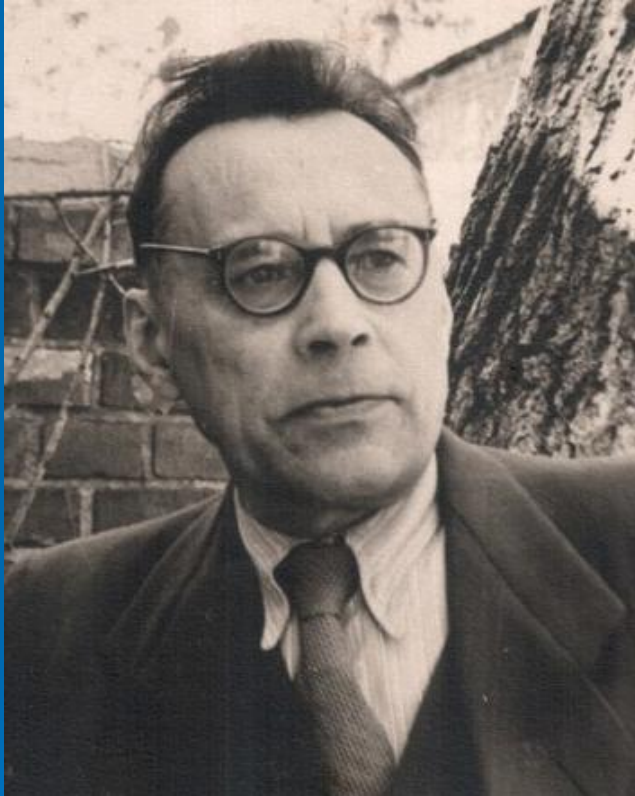
Михайло Биковець 1894—1937

письменник, критик, педагог

*порушив питання створення музею
у трудовій школі, розглядаючи
лабораторні заняття після
екскурсій на природу як майстерню
майбутнього шкільного музею,*

*подав практичні поради для
створення колекцій шкільного
музею*

Биковець М. Експерсії та музеї в трудовій школі. *Радянська освіта.* 1923. № 1 (листопад). С. 28—38.

**Павло Сапухін
1893—1970**

краєзнавець, педагог

*засновник одного з перших в Україні
шкільних краєзнавчих музеїв,*

*розробив алгоритм дій педагога-
керівника шкільного краєзнавчого
музею.*

Сапухін П. Наш шкільний музей. *Радянська освіта*. 1929. № 2. С. 74-81

*Ми гадаємо, що живі шматочки педагогічної
дійсності, хоч як би не були вони біднішими
супроти відповідної до них педагогічної теорії,
мають, проте, свою становчу цінність на
терезах педагогічних шукань*

Павло Сапухін

Наш шкільний музей. Радянська освіта. 1929. № 2. С. 81

Дякую за увагу!

Олександр Міхно
amihno@ukr.net